

มคอ. 3 รายละเอียดรายวิชา
Course Specification

รหัสวิชา0125243 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
Natural Resources and Environmental Management

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาสังคมศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562
คณะศึกษาศาสตร์ร่วมกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

หมวด		หน้า
หมวด 1	ข้อมูลทั่วไป	
หมวด 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	
หมวด 3	ลักษณะและการดำเนินการ	
หมวด 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา	
หมวด 5	แผนการสอนและการประเมินผล	
หมวด 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	
หมวด 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	

รายละเอียดของรายวิชา
(Course Specification)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยทักษิณ
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา : สาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สงขลา

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
01252243 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
Introductory Statistics for Social Sciences Research
2. จำนวนหน่วยกิต
3 (2-2-5)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา การศึกษาระดับบัณฑิต
กศ.บ.สังคมศึกษา
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
อาจารย์ ดร.ฐากร สิทธิโชค
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคเรียนที่ 2 ชั้นปีที่ 2
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pro-requisite)
ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite)
ไม่มี
8. สถานที่เรียน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
5 ธันวาคม 2561

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1.1 เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ความหมาย ประเภท ความสำคัญของการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.2 เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.3 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ และปัญหาที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติแต่ละประเภท
โดยเน้นประเทศไทย
- 1.4 เพื่อให้สามารถนำหลักการและมาตรการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปใช้กับ
ทรัพยากรแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมทั้งพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมาย ประเภท ลักษณะ ขอบเขต และความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของประชากรกับสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยตามแผนพัฒนาประเทศ กฎหมายและการส่งเสริมองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายองค์กรการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศที่ผูกพันกับประเทศไทยจนถึงปัจจุบันและการปฏิบัติภาคสนาม

2. หัวข้อและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
30	-	30	75

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ /ติดต่อผู้สอนผ่านทางโทรศัพท์/e-mail

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

2. ด้านความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องพัฒนา

- 2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ของวิชาพื้นฐานทางด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
- 2.1.2 สามารถบูรณาการองค์ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ของสาขาวิชาสังคมศึกษานำไปใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบวิชาชีพได้
- 2.1.3 ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของศาสตร์ต่าง ๆ ของสาขาวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อการดำรงชีวิตและประกอบวิชาชีพ
- 2.1.4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน การวิจัย และเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง
- 2.1.5 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน และนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน การวิจัย และเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- 2.1.6 ตระหนักถึงคุณค่าของการนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน การวิจัย และเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

2.2 วิธีการสอน

- 2.2.1 บรรยายและอภิปรายเนื้อหา ประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่องในแต่ละหัวข้อ
- 2.2.2 ถามตอบและเสวนาแลกเปลี่ยนในประเด็นสำคัญต่าง ๆ โดยนิสิตและอาจารย์ผู้สอน
- 2.2.3 การศึกษาค้นคว้าในประเด็นสำคัญและหัวข้อที่น่าสนใจ โดยนิสิตเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
- 2.2.4 ชมวีดิทัศน์และภาพยนตร์ (วีซีดี) ที่เกี่ยวข้องในประเด็นสำคัญและสะท้อนให้เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.3 วิธีการประเมิน

- 2.3.1 สังเกตจากพฤติกรรมระหว่างชั้นเรียน
- 2.3.2 คะแนนจากกิจกรรมภายในชั้นเรียนและกิจกรรมที่มอบหมาย
- 2.3.3 การสอบ

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) การค้นคว้าและอภิปรายกลุ่ม
- (2) การศึกษาเฉพาะกรณี
- (3) การปฏิบัติงานภาคสนาม

3.3 วิธีการประเมิน

ประเมินตามสภาพจริงจากผลงาน และการปฏิบัติของนิสิต ได้แก่ ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การสอบระหว่างภาค และการสอบปลายภาค

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมิน

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน* (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1-3	<ul style="list-style-type: none"> -ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม -ความหมาย ประเภท ประโยชน์ ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม -การสูญเสียทรัพยากร -ความหมายของการอนุรักษ์ -ความจำเป็นที่ต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ -หลักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ -มาตรการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 	12	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ ชักถาม ปฏิบัติการและศึกษาค้นคว้า	ดร.ฐากร สิทธิโชค
4	ทรัพยากรมนุษย์ <ul style="list-style-type: none"> -ความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของทรัพยากรมนุษย์ -ลักษณะประชากรที่มีคุณภาพ -ปัจจัยที่ทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ -ความหมาย “การอนุรักษ์” -มาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรมนุษย์ -การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 	4	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ ชักถาม ปฏิบัติการและศึกษาค้นคว้า	ดร.ฐากร สิทธิโชค

5	<p>ทรัพยากรอากาศ</p> <ul style="list-style-type: none"> -ความหมาย ส่วนประกอบ และ ความสำคัญของอากาศ -การเปลี่ยนแปลงของอากาศ -มลพิษของอากาศอากาศ และ ผลกระทบจากมลทางอาศ -สถานการณ์มลภาวะทางอากาศของ ไทย -มาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรอากาศ 	4	<p>บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ</p> <p>ซักถาม</p> <p>ปฏิบัติการและศึกษาค้นคว้า</p>	ดร.ฐากร สิทธิโชค
6	<p>ทรัพยากรแร่ และหิน</p> <ul style="list-style-type: none"> -ความหมาย และประเภทของ แร่ และหิน -ความสำคัญ และประโยชน์ของแร่ และหิน -สถานการณ์ของทรัพยากรแร่และหิน -ความจำเป็นที่ต้องอนุรักษ์ทรัพยากร แร่และหิน -ปัญหาที่เกิดกับทรัพยากรแร่และหิน -มาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรแร่และ หิน 	4	<p>บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ</p> <p>ซักถาม</p> <p>ปฏิบัติการและศึกษาค้นคว้า</p>	ดร.ฐากร สิทธิโชค
7-8	<p>ทรัพยากรดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> -ความหมาย และส่วนประกอบของ ดิน -ความสำคัญ และประโยชน์ของ ทรัพยากรดิน -ความหมาย หลักการ และ วัตถุประสงค์การอนุรักษ์ดิน -ปัญหาที่เกิดกับทรัพยากรดิน -การสูญเสียทรัพยากรดิน -ดินที่มีปัญหาต่อการเกษตรของ ประเทศไทย -มาตรการปฏิบัติต่อดินโดยตรง การป้องกันดินถูกกัดกร่อนและถูก เคลื่อนย้ายไป (วิธีการทางพืช และวิธี กล) การปรับปรุงบำรุงดิน การป้องกันและแก้ปัญหามลพิษของ ดิน -มาตรการปฏิบัติต่อดินโดนอ้อม 	8	<p>บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ</p> <p>ซักถาม</p> <p>ปฏิบัติการและศึกษาค้นคว้า</p>	ดร.ฐากร สิทธิโชค

9-10	<p>ทรัพยากรน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> -ความหมายของ “น้ำ” และ ความสำคัญของทรัพยากรน้ำ -ปัญหาที่เกิดกับทรัพยากรน้ำ -ความจำเป็นของการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ -วัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ -มาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ 	8	<p>บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ</p> <p>ซักถาม</p> <p>ปฏิบัติการและศึกษาค้นคว้า</p>	ดร.ฐากร สิทธิโชค
11-12	<p>ทรัพยากรป่าไม้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ความหมายคำว่า “ป่าไม้” -ความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ -ประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ -ประเภทของป่าไม้ในประเทศไทย -ปัญหาที่เกิดกับทรัพยากรป่าไม้ -การสูญเสียทรัพยากรป่าไม้ -มาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ 	8	<p>บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ</p> <p>ซักถาม</p> <p>ปฏิบัติการและศึกษาค้นคว้า</p>	ดร.ฐากร สิทธิโชค
13-14	<p>ทรัพยากรสัตว์ป่า</p> <ul style="list-style-type: none"> -ความหมาย สัตว์ป่า สัตว์ป่าสงวน และสัตว์ป่าคุ้มครอง” -คุณค่า และความสำคัญของสัตว์ป่า -สถานภาพของทรัพยากรสัตว์ป่าของ ประเทศไทย -การสูญเสียทรัพยากรสัตว์ป่า -หลักการอนุรักษ์สัตว์ป่า -มาตรการอนุรักษ์ 	8	<p>บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ</p> <p>ซักถาม</p> <p>ปฏิบัติการและศึกษาค้นคว้า</p>	ดร.ฐากร สิทธิโชค
15-16	<p>ทรัพยากรนันทนาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> -ความหมายของคำว่า “นันทนาการ” -ประโยชน์ คุณ สถานการณ์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน -ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข 	8	<p>บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ</p> <p>ซักถาม</p> <p>ปฏิบัติการและศึกษาค้นคว้า</p>	ดร.ฐากร สิทธิโชค
<p>สัปดาห์ที่ 9 สอบกลางภาค</p> <p>สัปดาห์ที่ 17 – 18 สอบปลายภาค</p>				

2. แผนประเมินการเรียนรู้

(● : ประเมินเฉพาะความรับผิดชอบหลัก)

ลำดับการประเมิน	ลักษณะการประเมิน (เช่น สอบ รายงาน โครงการ ฯลฯ)	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของคะแนนที่ประเมิน	หมายเหตุ
1	งานปฏิบัติการ	9	40	
2	รายงานการค้นคว้า	9	20	
3	สอบปลายภาค	17-18	40	

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

เกษม จันทร์แก้ว.การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.กรุงเทพฯ :อักษรวัฒนา,2527

จักรพันธุ์ ปัญจะสุวรรณ.การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.กรุงเทพฯ :โอเดียนส์ โตร์,2545

วิชา นิยม.การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงบูรณาการ.กรุงเทพฯ :ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา
คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,2547

La-aw Ampornpan.**The Environment of Na Haeo , Thailand :biodiversity, non-timber products, land use
and conservation.** Bangkok :Craftsman Press Ltd,2003.

Oliver S. Owen. **Natural resource conservation :an ecological approach.** New York :Macmillan,1985

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดโดยมหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา ได้ให้นิสิตเข้าประเมินผลการเรียนการสอนทางเว็บไซต์ โดยการนำแนวคิดและความคิดเห็นจากนิสิตได้ดังนี้

1.1 แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ใช้กลยุทธ์ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอนดังนี้

- สังเกตการสอนของผู้สอน
- ประเมินจากผลการประเมินผู้สอนและผลการเรียนของนิสิต
- การทวนสอบผลประเมินผลการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

หลังจากได้รับผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จะมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และสรรหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา และคณะกรรมการประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตรวจสอบผลการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ วิธีการให้คะแนนสอบ และค่าระดับชั้น

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา จะมีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

5.1 ปรับปรุงรายวิชาทุก 5 ปี หรือตามข้อเสนอแนะปรับปรุงการสอนในข้อ 3 และผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4

5.2 จัดผู้สอนหรือเชิญวิทยากรจากภายนอกที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย เพื่อให้นิสิตมีมุมมองที่หลากหลาย